

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Υποβολή Ετήσιας Έκθεσης της ΡΑΕΚ για το 2020 στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

Την Ετήσια Έκθεση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) για το έτος 2020, επέδωσαν στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Νίκο Αναστασιάδη, τα Μέλη της ΡΑΕΚ.

Κατά την επίδοση της Ετήσιας Έκθεσης, που έγινε την 20^η Ιανουαρίου 2022, τα Μέλη της ΡΑΕΚ κ.κ. Ανδρέας Πουλλικκάς Πρόεδρος, Φίλιππος (Άλκης) Φιλίππου Αντιπρόεδρος και Νεόφυτος (Άκης) Χατζηγεωργίου Μέλος, είχαν την ευκαιρία να ενημερώσουν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για θέματα που αφορούν τις Αγορές του Ηλεκτρισμού, του Φυσικού Αερίου και γενικότερα της Κυπριακής Οικονομίας.

Το 2020 ήταν μια σημαντική χρονιά τόσο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής όσο και Εθνικής πολιτικής, που επηρέασε, και αναμένεται να αναδιαμορφώσει, το ενεργειακό σκηνικό του τόπου μας, αλλά και της Ευρώπης γενικότερα. Αρχές του 2020, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε πρόταση για να κατοχυρωθεί με νόμο η πολιτική δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα ως το 2050. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέθεσε έναν νομικά δεσμευτικό στόχο μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ως το 2050. Για την επίτευξη αυτού του στόχου χρειάζεται η αύξηση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού η αύξηση της δυναμικότητας των ηλεκτρικών διασυνδέσεων μεταξύ των Κρατών Μελών.

Η πανδημία του ιού COVID-19 είχε σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις σε ολόκληρο τον κόσμο που, επηρέασε ως επακόλουθο και τον ενεργειακό τομέα, ο οποίος όμως έδειξε ανθεκτικότητα. Κατά το 2020, τα μέτρα για τον περιορισμό της πανδημίας του ιού COVID-19 είχαν οδηγήσει σε οικονομική συρρίκνωση και σημαντική μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, αλλά το ενεργειακό σύστημα παρόλα αυτά, συνέχισε την απρόσκοπτη λειτουργία του.

Για αυτό η ΡΑΕΚ έχει συμπεριλάβει στους στρατηγικούς της στόχους ενέργειας και δράσεις που αφορούν ρυθμιστικά θέματα για την ενεργειακή μετάβαση, όπως:

- Την εποπτεία και συνεχή ρύθμιση της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού,
- Την παρακολούθηση της υλοποίησης των σχεδιασμών και την εποπτεία της αναδυόμενης αγοράς φυσικού αερίου,
- Την ανάπτυξη ρυθμιστικού πλαισίου με βάση την «Πράσινη Συμφωνία» και την «Προσαρμογή στον στόχο του 55%» (Fit for 55%),
- Την εκπλήρωση των στόχων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για το 2030,
- Την ένταξη συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας στο ηλεκτρικό σύστημα,
- Την υλοποίηση των ρυθμιστικών αποφάσεων για μεταμόρφωση του ηλεκτρικού συστήματος της Κύπρου σε ένα έξυπνο δίκτυο,
- Την διασφάλιση προσιτού και κατά το δυνατόν χαμηλού κόστους ενέργειας για την εθνική οικονομία και τους καταναλωτές,

- Τη συνεχή ενημέρωση των καταναλωτών και επενδυτών περί ρυθμιστικών θεμάτων αγορών ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου,
- Τη δημιουργία ρυθμιστικού πλαισίου για την μετάβαση της Κύπρου προς την οικονομία του υδρογόνου.

Μερικές από τις κομβικές Ρυθμιστικές Αποφάσεις της ΡΑΕΚ στον ενεργειακό τομέα της χώρας μας, αφορούν:

- Τις μεθοδολογίες των ρυθμιζόμενων διατιμήσεων για τις αγορές ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου βασισμένες σε διεθνή και Ευρωπαϊκά πρότυπα,
- Τον λογιστικό και λειτουργικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου,
- Τον καθορισμό «ύστατου» προμηθευτή στην αγορά ηλεκτρισμού,
- Τη θέσπιση βασικών αρχών για τη διαμόρφωση του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του ηλεκτρικού συστήματος μεταφοράς,
- Τη μαζική εγκατάσταση και λειτουργία έξυπνων μετρητών σε όλους τους καταναλωτές ηλεκτρισμού,
- Τη λειτουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ηλεκτρισμού στη χονδρική αγορά ηλεκτρισμού,
- Τον επανασχεδιασμό του ηλεκτρικού δικτύου, ώστε να γίνει έξυπνο και αμφίδρομο για να μπορεί να υποστηρίξει υψηλή διείσδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε συνδυασμό με συστήματα αποθήκευσης ενέργειας.

Το μεταρρυθμιστικό πλαίσιο που αφορά την αγορά ηλεκτρισμού για την πλήρη εμπορική λειτουργία της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού στην Κύπρο είναι διαμορφωμένο με τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι συμβατό με το μοντέλο - στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο έχει υιοθετηθεί από τα πλείστα Κράτη Μέλη και έχει ήδη καθοριστεί με σχετικές Ρυθμιστικές Αποφάσεις της ΡΑΕΚ.

Παρ' όλες τις καθυστερήσεις που υπάρχουν για την εφαρμογή της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού στην Κύπρο, σήμερα παραμένει μόνο η ολοκλήρωση ενός λογισμικού προγράμματος, από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, προαπαιτούμενο για τη λειτουργία και παρακολούθηση της αγοράς ηλεκτρισμού. Η ΡΑΕΚ προσβλέπει με βάση τα σημερινά δεδομένα στην εισαγωγή ενός υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρισμού της Κύπρου κατά το τέλος του 2022.

Για την κάλυψη του χρονικού διαστήματος μέχρι την πλήρη εμπορική λειτουργία του νέου μοντέλου αγοράς ηλεκτρισμού, είναι σε ισχύ από το 2017 σχετική Ρυθμιστική Απόφαση για εφαρμογή μεταβατικής ρύθμισης στην αγορά ηλεκτρισμού, η οποία αφορά «Διμερή Συμβόλαια μεταξύ Παραγωγών και Προμηθευτών». Από τις αρχές Ιανουαρίου 2021 έχουν δραστηριοποιηθεί δύο ανεξάρτητοι προμηθευτές, όπου οι καταναλωτές μπορούν πλέον να έχουν επιλογή. Σήμερα το μερίδιο αγοράς¹ που κατέχουν οι ανεξάρτητοι προμηθευτές είναι περίπου στο 2%.

---

¹ Στο Παράρτημα Α δίνονται γραφήματα που αφορούν το μερίδιο αγοράς συμμετεχόντων στη χονδρική αγορά ηλεκτρισμού (Παραγωγοί) και το μερίδιο αγοράς συμμετεχόντων στη λιανική αγορά ηλεκτρισμού (Προμηθευτές).

Με τις νέες ρυθμιζόμενες διατιμήσεις της ΑΗΚ, η οποία σήμερα κατέχει θέση ισχύος, έχουν διαχωριστεί οι χρεώσεις των μονοπωλιακών δραστηριοτήτων, δηλαδή αυτές των δικτύων μεταφοράς και διανομής, από τις χρεώσεις των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων, δηλαδή αυτές της παραγωγής και της προμήθειας. Οι ρυθμιζόμενες διατιμήσεις δημοσιεύονται, ώστε να γνωρίζουν οι ενδιαφερόμενοι ανεξάρτητοι παραγωγοί με πλήρη διαφάνεια τη διατίμηση χονδρικής της ρυθμιζόμενης δραστηριότητας παραγωγής της ΑΗΚ και οι ενδιαφερόμενοι προμηθευτές τις διατιμήσεις λιανικής της ρυθμιζόμενης δραστηριότητας προμήθειας της ΑΗΚ. Με αυτό το τρόπο δίδεται η δυνατότητα στους αδειοδοτημένους παραγωγούς και προμηθευτές να προσφέρουν ανταγωνιστικές τιμές προς όφελος πάντα των καταναλωτών.

Οι ρυθμιζόμενες διατιμήσεις της ΑΗΚ εφαρμόστηκαν από το 2017 και σήμερα υπάρχουν συγκριτικά ιστορικά στοιχεία μεταξύ του έτους 2016 (έτος αναφοράς πριν την εφαρμογή των νέων ρυθμιζόμενων διατιμήσεων) και του έτους 2021², όπου για παράδειγμα:

- Τα τέλη χρήσης δικτύου έχουν μειωθεί κατά 21.5% (από 4.41€/kWh σε €3.46σ/kWh),
- Η μέση τιμή βασικής διατίμησης χονδρικής έχει μειωθεί κατά 8.8% (από €9.55σ/kWh σε €8.71σ/kWh), και
- Η μέση τιμή της βασικής διατίμησης οικιακής χρήσης έχει μειωθεί κατά 11.5% (από €14.50σ/kWh σε €12.82σ/kWh).

Σημειώνεται ότι οι βασικές τιμές διατιμήσεων υπολογίζονται στα €300 ανά μετρικό τόνο καυσίμου, ενώ για τον τελικό υπολογισμό των διατιμήσεων λαμβάνεται υπόψη το πραγματικό κόστος του καυσίμου που χρησιμοποιήθηκε με βάση τις διεθνείς τιμές καθώς επίσης και το κόστος αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων.

Οι αυξήσεις στα τιμολόγια ηλεκτρισμού³ που παρατηρούνται σήμερα είναι αποτέλεσμα διαφόρων παραγόντων όπως το κόστος αγοράς υγρών καυσίμων, αλλά κυρίως το κόστος αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων το οποίο έχει αυξηθεί σημαντικά τους τελευταίους μήνες. Ενδεικτικά, ενώ το 2020 το μέσο κόστος αγοράς ενός δικαιώματος εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων ήταν €24 ανά μετρικό τόνο, οι τελευταίες αγορές που έχουν πραγματοποιηθεί έχουν κόστος €73 ανά μετρικό τόνο και η τιμή πιθανόν βραχυπρόθεσμα να αυξηθεί ακόμη περισσότερο εντείνοντας τις ανησυχίες για περαιτέρω μελλοντικές αυξήσεις της τιμής του ηλεκτρισμού.

Το κόστος της ενέργειας είναι ένα μείζον θέμα που προβληματίζει όλη την Ευρώπη. Η τιμή του ηλεκτρισμού και του φυσικού αερίου στην Ευρώπη έχει εκτιναχθεί λόγω περιορισμένης προσφοράς και αυξημένης ζήτησης εν' όψει και του χειμώνα κάτι που έχει προκαλέσει αυξήσεις των τιμολογίων ενέργειας, αλλά και βασικών αγαθών και υπηρεσιών. Για αυτό το λόγο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εκδώσει έγγραφο με προτεινόμενα μέτρα, γνωστό ως «Εργαλειοθήκη», όπου τα Κράτη Μέλη

² Στο Παράρτημα Β δίνονται γραφήματα που αφορούν συγκριτικά ιστορικά στοιχεία για τις ρυθμιζόμενες διατιμήσεις της ΑΗΚ μεταξύ του έτους 2016 (έτος αναφοράς πριν την εφαρμογή των νέων ρυθμιζόμενων διατιμήσεων) και του έτους 2021.

³ Στο Παράρτημα Γ δίνεται γράφημα με ιστορικά στοιχεία που αφορούν την τελική μέση τιμή ηλεκτρισμού για οικιακό καταναλωτή (συνοπτική έκθεση είναι διαθέσιμη στον σύνδεσμο https://www.cera.org.cy/Templates/00001/data/katanalotes/ilektrismos/Times%20Ilektrismou/ekthesi-2021_12.pdf)

συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου έχουν αρχίσει να τα εφαρμόζουν για την συγκράτηση του ενεργειακού κόστους.

Επίσης, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ενημερώθηκε:

- Για τη διαμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου της αγοράς φυσικού αερίου, το οποίο θα αποτελεί τον εγγυητή της ορθής λειτουργίας της και της προστασίας των καταναλωτών, αλλά και της ομαλής μετάβασης σε μια υγιή αγορά,
- Για την πρόοδο των ηλεκτρικών διασυνδέσεων EuroAsia Interconnector και EuroAfrica Interconnector, η υλοποίηση των οποίων θα προσφέρει στη χώρα μας τις κατάλληλες υποδομές, έτσι ώστε να αρθεί η ενεργειακή απομόνωση της Κύπρου και συνάμα η Κύπρος να καταστεί κόμβος διακίνησης ηλεκτρισμού από και προς την ΕΕ και από και προς το Ισραήλ και την Αίγυπτο,
- Για τα θέματα επάρκειας της Κύπρου όσον αφορά τη θερινή περίοδο του 2020. Στο πλαίσιο διαφύλαξης της αναγκαίας ασφάλειας ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας, η ΡΑΕΚ διαπιστώνοντας ότι για το διάστημα από 01 Ιουνίου 2020 μέχρι 15 Σεπτεμβρίου 2020 υπήρχε ενδεχόμενο να επέλθει κρίση ηλεκτρικής ενέργειας στην Κυπριακή Δημοκρατία, και αναγνωρίζοντας ότι ως αρμόδια αρχή έπρεπε να λάβει μέτρα για την πρόληψη της κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας έκδωσε έγκαιρη προειδοποίηση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έλαβε με επιτυχία τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη της ενεργειακής κρίσης. Στο πλαίσιο αντιμετώπισης της πανδημίας του ιού COVID-19, η ΡΑΕΚ έλαβε όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας και επάρκειας του ηλεκτρικού συστήματος, αφού κάλεσε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, όπως εκπονήσουν συγκεκριμένα σχέδια στελέχωσης των βασικών υπηρεσιών τους, έτσι που να διασφαλίζεται η συνεχής και ασφαλής λειτουργία των εγκαταστάσεων τους και η αδιάλειπτη παροχή ηλεκτρισμού στους καταναλωτές.

Επίσης, κατά το 2020, η ΡΑΕΚ λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες κρίσης στην οικονομία λόγω της πανδημίας καθώς επίσης και τα ταμειακά αποθέματα της ΑΗΚ, αποφάσισε μείωση κατά 10% στην τελική τιμή ηλεκτρισμού, για δύο μήνες, χωρίς δικαίωμα μελλοντικής ανάκτησης. Η εν λόγω μείωση επεκτάθηκε για ακόμη τέσσερις μήνες μετά από σχετική εισήγηση της ΑΗΚ.

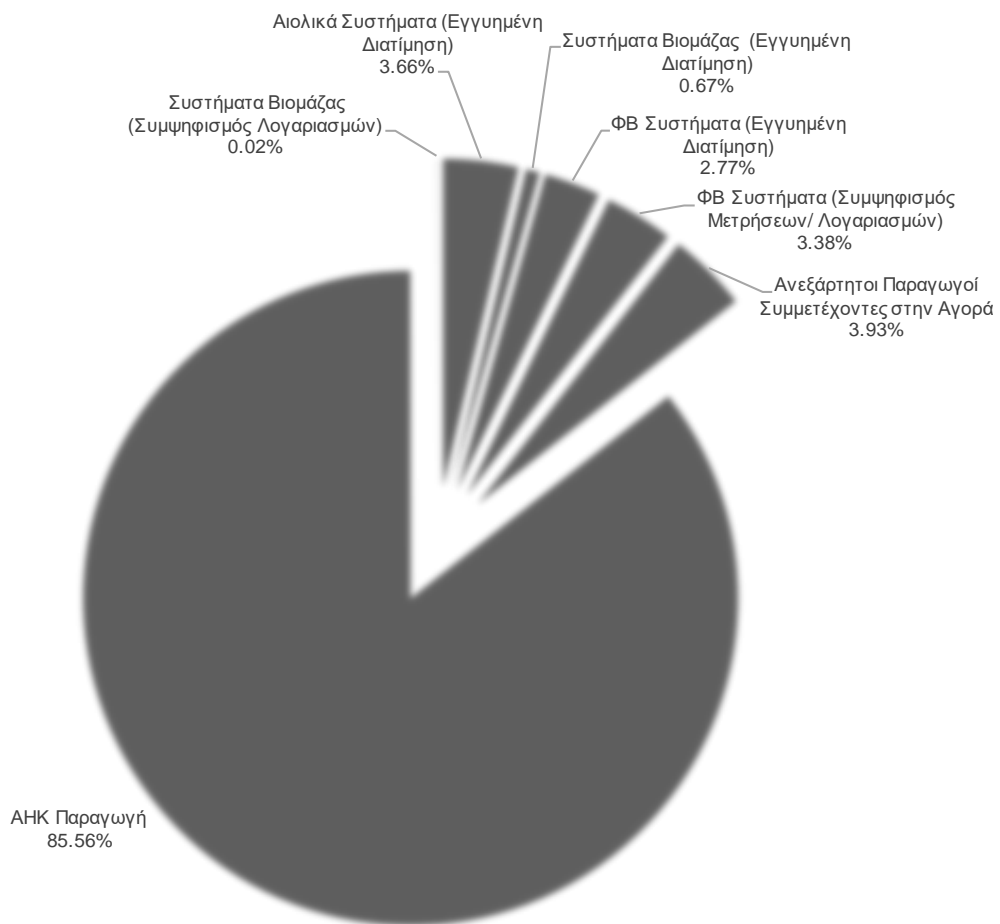
Η ΡΑΕΚ θα συνεχίσει στο πλαίσιο του Νόμου να εκτελεί με υπευθυνότητα το έργο της για τη διαμόρφωση μιας ανθρωποκεντρικής και δίκαιης ενεργειακής ρύθμισης με επίκεντρο τον καταναλωτή.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κ. Νίκος Αναστασιάδης, έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα σοβαρά θέματα που καλείται να αντιμετωπίσει η ΡΑΕΚ και εξέφρασε τη στήριξή του στις προσπάθειες που καταβάλλει, ως Ανεξάρτητη Αρχή, για την επίτευξη των στόχων της.

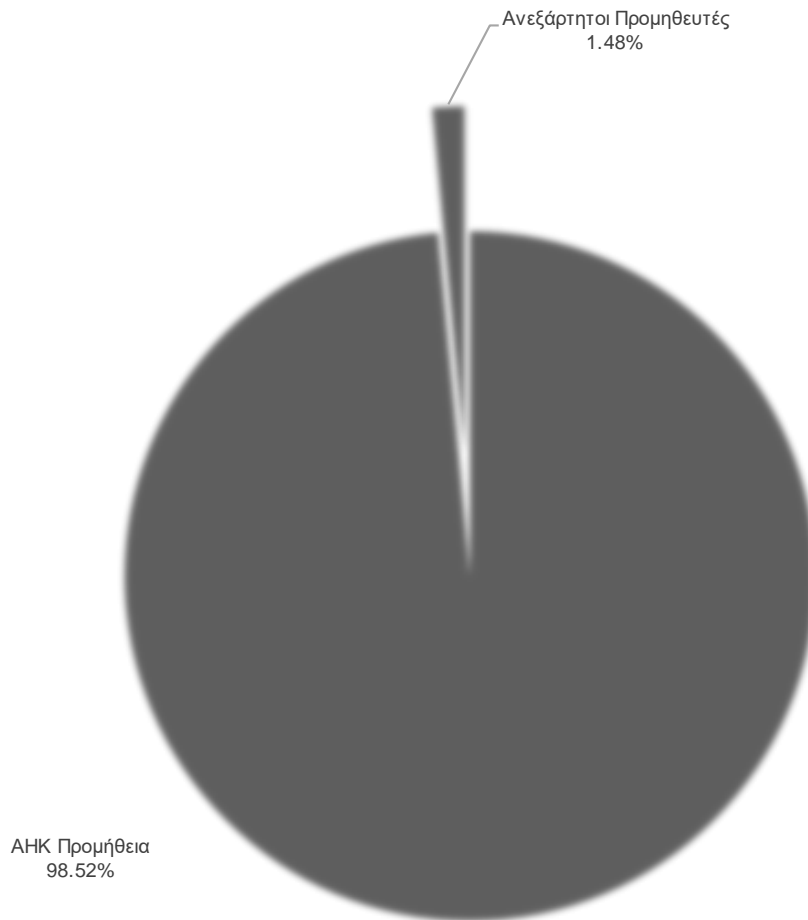
Λευκωσία, 20 Ιανουαρίου 2022

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α
**Γραφήματα για μερίδιο αγοράς συμμετεχόντων στη χονδρική αγορά
ηλεκτρισμού (Παραγωγοί) και για μερίδιο αγοράς συμμετεχόντων στη
λιανική αγορά ηλεκτρισμού (Προμηθευτές)**

Μερίδιο συμμετεχόντων στη χονδρική αγορά ηλεκτρισμού (Σεπ 2021)

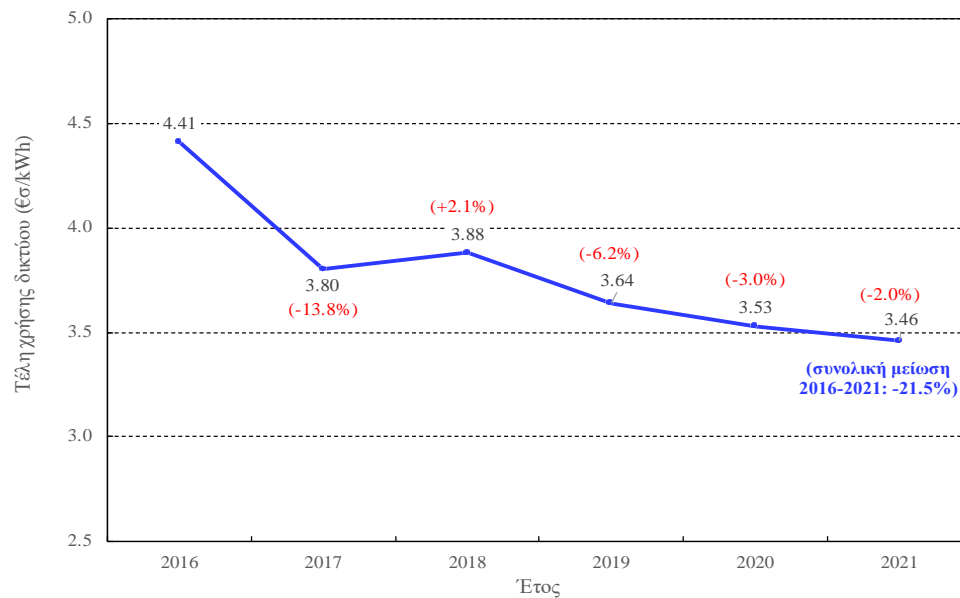

Μερίδιο συμμετεχόντων στη λιανική αγορά ηλεκτρισμού (Σεπ 2021)

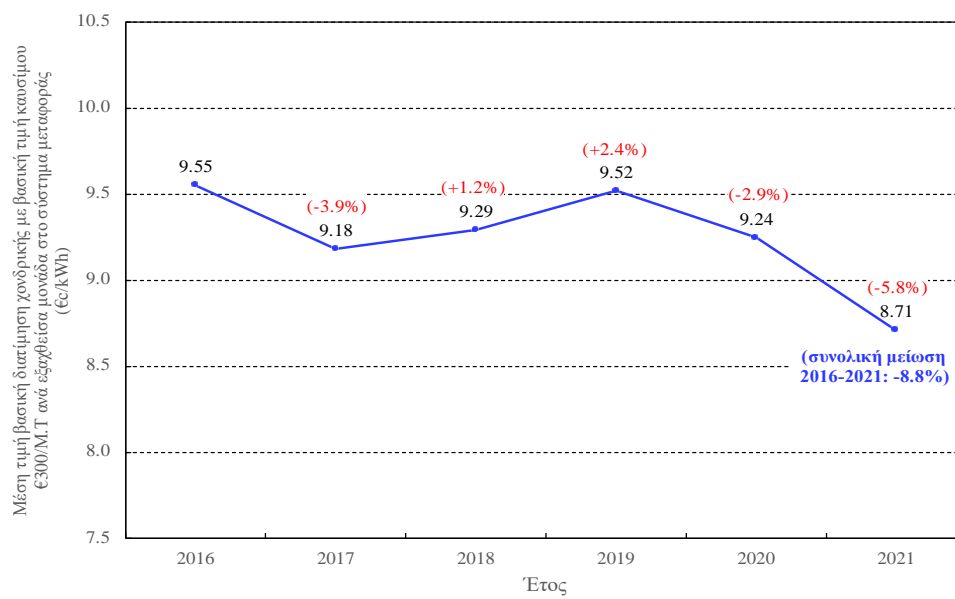

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Γραφήματα συγκριτικών ιστορικών στοιχείων που αφορούν τις ρυθμιζόμενες διατιμήσεις της ΑΗΚ μεταξύ του έτους 2016 (έτος αναφοράς πριν την εφαρμογή των νέων ρυθμιζόμενων διατιμήσεων) και του έτους 2021

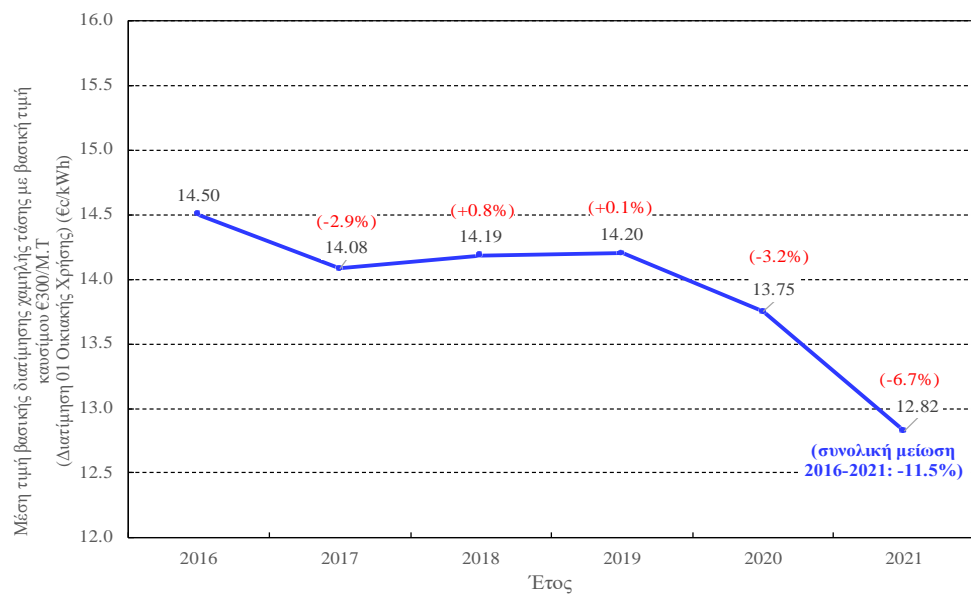

Τέλη Χρήσης Δικτύου

Μέση τιμή βασικής διατίμησης χονδρικής

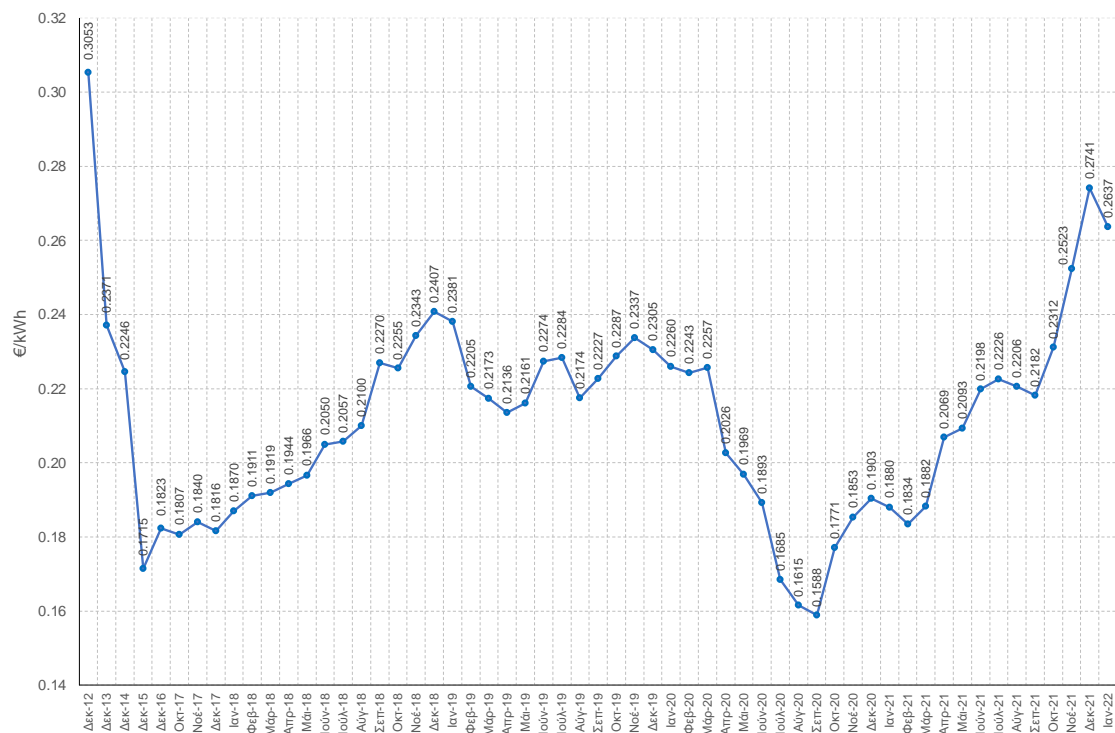

Μέση τιμή βασικής διατίμησης χαμηλής τάσης (οικιακής χρήσης)

Παράρτημα Γ

Γράφημα με ιστορικά στοιχεία που αφορούν την τελική μέση τιμή ηλεκτρισμού για οικιακό καταναλωτή (συμπεριλαμβάνεται ΦΠΑ και τέλος ΑΠΕ)

Τελική μέση τιμή ηλεκτρισμού για οικιακό καταναλωτή (συμπεριλαμβάνεται ΦΠΑ και τέλος ΑΠΕ)